

Pohled na jezera Gavanovac a Milanovaca na Velké kaskády nad jezerem Kaluđerovac

LESY NÁRODNÍHO PARKU

Lesy Národního parku Plitvická jezera jsou jednou z podmínek pro zachování nynějšího sta-

vu a existence vodního ekosystému jezer a jejich potoků. Příznivé hydrologické okolnosti vládnoucí

v parku, závisí na vyrovnaných lesních ekosystémech, složených především z dospělých, odpovídajícím způsobem včleněných lesních formací přírodního původu.

V parku k erozi půdy nedochází, což může zajistit jen les. Mnohem více půdy vyprodukuje les, než bývá odplaveno srážkami. Jen nepatrné množství zeminy odnáší po-

Schody vedoucí na rozhlednu jeskyně Šupljary

Stezka podél Velké kaskády

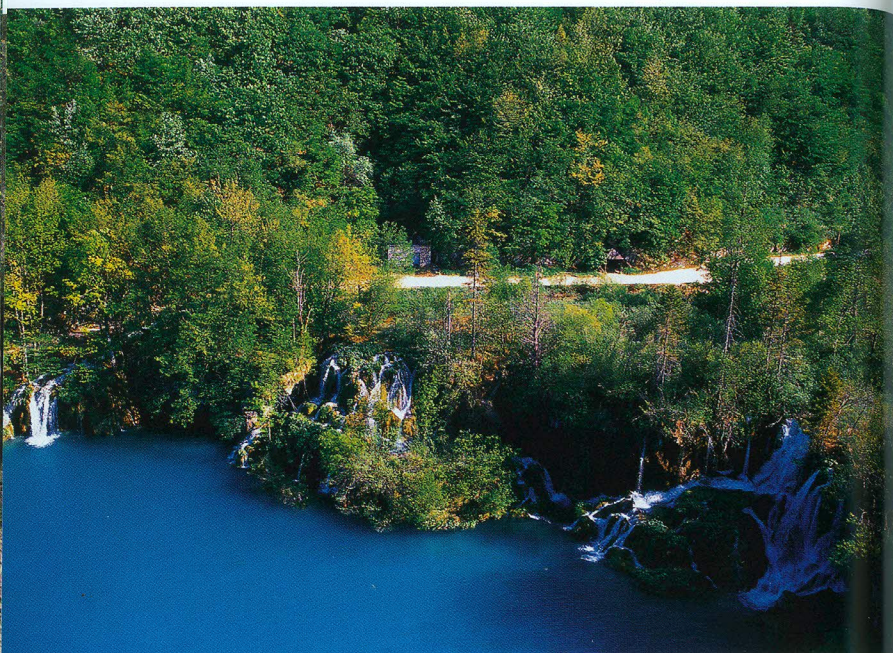
vrchové odtékání srážkových vod. Koruny stromů plitvických lesů dobře zakrývají lesní půdu, kyprou a propustnou, jež cedí a čistí vodu a činí ji pitnou a jež ji zachycuje a pomalu vypouští do pramenů, potoků a jezer.

Voda odtékající z lesů do jezer, zaručeně udržuje jejich čistotu a průhlednost, a tím vytváří i dobré podmínky pro rozvoj organismů tvořících krápník.

Geologický podklad parku činí především druhohorní vápenc s dolomitovými vložkami a samý dolomit. Nejčastější půdou je ona hnědé barvy na vápencovém a dolomitovém podkladu

(*kalkokambisol*), jejíž tloušťka závisí na krasových jevech, jako například v jámách a propastech, kde nalézáme hlubokou půdu (*lulvisol*).

Nejpočetnějším druhem stromů v plitvických lesích je **buk lesní** (*Fagus sylvatica*), jenž domínuje na 73% parkové plochy. Buk je obrovským ekologickým kapitálem. V největší části těchto lesů, buk vytváří optimální ekologické poměry, tvorbou bezpečné a pevné lesní pokrývky, tvoře tak nejlepší ekologickou oporu pro své okolí. Druhý lesní druh podle celkového počtu v parku je **jedle bělokora** (*Abies alba*). Tento jehličnan se

Část Kozjačké bariéry a začátek jezera Milanovac

objevuje ve vyšších oblastech, nad čistě bukovými lesy. V těchto prostorech jedle roste společně s bukem, tvoříc tak jeden z nejhezčích a ekologicky nejučinnějších lesů v této oblasti. Celkový podíl jedlových stromů v lesích Národního parku činí asi 22%.

Z ostatních druhů stromů v parku nalézáme listnaté stromy: **javor klen** (*Acer pseudoplatanus*), **javor mléč** (*Acer platanoides*), **javor kalinolistý** (*Acer obtusatum*), **dub zimní** (*Quercus petraea*), **jilm horský** (*Ulmus montana*); a jehličnaté stromy: **smrk ztepilý** (*Picea abies*), **borovici černou** (*Pinus ne-*

gra) a **borovici lesní** (*Pinus sylvestris*). Na otevřených prostorech najdeme ještě následující "pionýrské" druhy: **smrk ztepilý**, **borovici lesní**, **břízu bradavičnatou** (*Betula pendula*), **topol osiku** (*Populus tremula*) a jiné. Všechny tyto uvedené druhy stromů kryjí asi 5% celkového povrchu zdejších lesů.

Parkové lesy se vyznačují rozmanitostí rostlinných a živočišných druhů. Z rostlin tu jsou vrstvy stromů, houští, přízemního rostlinstva a vrstva mečů. Velmi bohatý život se odehrává v půdě, kde nalézáme kořeny vyšších rostlin, houby, bakterie a část živočišného světa, roz-

Detail Sastavci

kládající mrtvou rostlinnou a živočišnou látku. Důležité místo mají mrtvé stojící stromy, jež jsou shromaždišti četných ptáků, brouků, hlodavců a dalších živočišných druhů.

Velice bohatá na rostlinné a živočišné druhy, obzvlášť na ptačí druhy a hmyz, jsou hraniční pásma mezi lesem a loukou, a lesem a jezerem.

Lesní společenstva

Hlavní dvě lesní společenstva v této oblasti jsou horský bukový les a dinárský bukový a jedlový

les. **Horský bukový les** (asoc. *Lamium orvala-Fagetum sylvaticae* Ht 38), nacházející se v plitvic-

Mezi jezerem Milanovac a Gavanovac nacházejí se vodopády Milky Trniny

Pohled na kaňon Korany

ké oblasti, v pásmu od břehů jezer do asi 700 m/nm, je málem úplně čistý bukový les, v kterém pro konkurenceschopnost druhu zůstává jen málo místa pro druhy ostatní.

Z ostatních druhů stromů se v tomto lese tu a tam objevují javor horský a javor mléč a v nejnižším pásmu i dub zimní.

Plitvický horský bukový les hraje obrovskou roli v udržování přírodní rovnováhy zdejší oblasti, a to se zejména vztahuje na regulaci hydrologických poměrů.

Druhé po velikosti lesní společenstvo, **dinárský bukový a jedlový les** (*asoc. Abieti-Fagetum dinaricum* Treg. 75), je jedním z

nekrásnějších lesů ve vyšších polohách parku, v pásmu nad 700 m/nm.

Jeho ekologická hodnota je větší, než hodnota ostatních lesních společenstev, a to kvůli jedli, která zdejšímu lesnímu ekosystému dává zvláštní rys.

Jako jehličnatý druh, jedle velmi významně působí na své blízké okolí i mimo vegetačního období. Jedle, jejíž jehličí překrývá až patnáctkrát větší povrch půdy, než skrývá samou širokou korunou, velmi významně působí na hydrologické a klimatické poměry a velice účinně pročistňuje znečištěný vzduch.

Jezero Galovac a vodopády z Velkého jezera, Viru a Batinovace

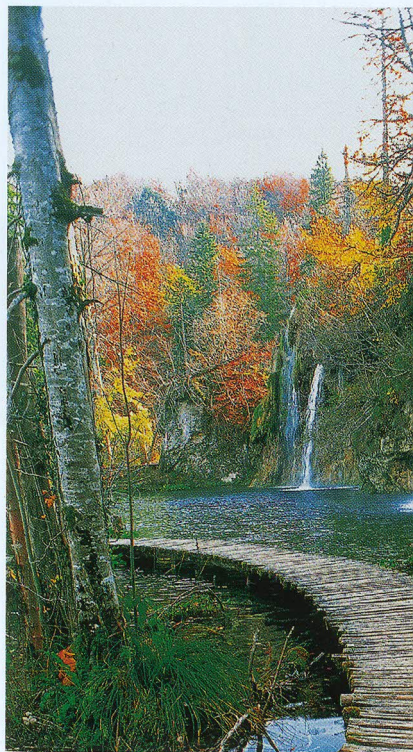
Tok řeky Korany pod Sastavci k jeskyni Golubnjače

Jak buk, tak i jedle spotřebují velmi málo vody aspirací, průměrně jen asi 300 mm vody ročně.

Dinárský bukový a jedlový les se vyznačuje bukem, jedlí, javorem horským a jilmem horským.

Uvedená lesní společenstva zabírají asi 4% plochy všech parkových lesů, což ale nezmenšuje jejich význam, protože obohacují různorodost.

Parkové lesy nejsou používány pro získávání dřevní suroviny a tím se zde trvale udržuje ekologický potenciál.

Vodopády pod jezerem Galovac